

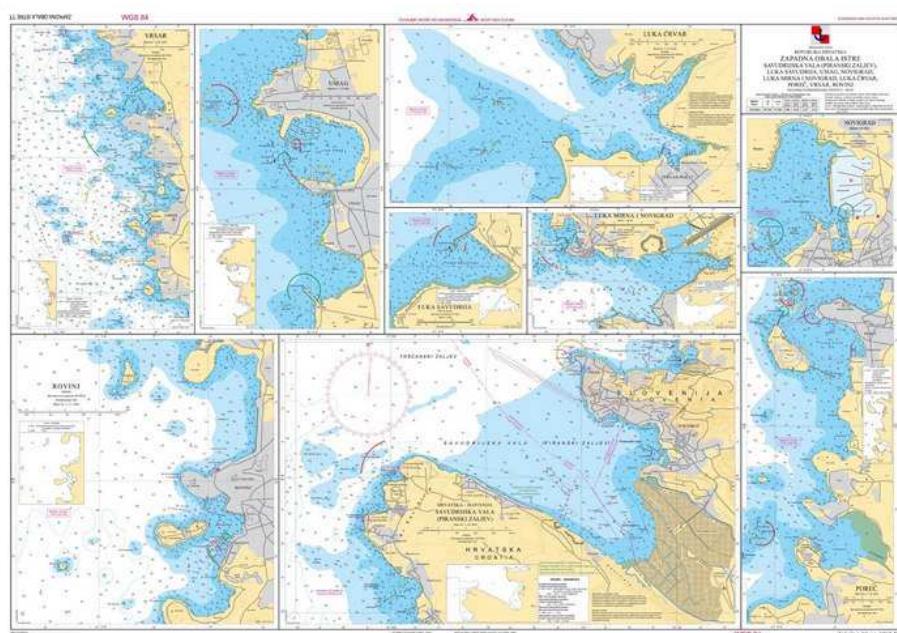
Obilježavanje Svjetskog dana hidrografije u Hrvatskoj

Svjetski dan hidrografije (WHD) obilježava se svake godine 21. lipnja. Međunarodna hidrografska organizacija (IHO) i njezine punopravne članice (93) raznim aktivnostima obilježavaju taj dan s ciljem podizanja svijesti o važnosti hidrografije u mnogim aktivnostima vezanim uz more i priobalje. Posebno se ističu aktivnosti kojima se povećava pokrivenost morskih područja kvalitetnim hidrografskim podacima, inicijative i zajednički projekti čijim rezultatima se unapređuje sigurnost plovidbe, zaštita morskog okoliša, plansko upravljanje obalnim područjem, uspostavljanje infrastrukture prostornih podataka o moru, kao i primijenjene najnovije tehnologije u poslovima hidrografije.

Ove godine IHO u fokus stavlja temu primjene autonomnih tehnoloških rješenja u hidrografiji kojima se može osigurati kraći ciklus obnove hidrografskih premjeravanja te znatna ušteda resursa i vremena. Takva tehnološka rješenja mogu se primjenjivati upotrebom zrakoplova, brodova i ronilica. Nekim od navedenih tehnologija odnosno nositelja uređaja i opreme za hidrografska premjeravanja moguće je osigurati upotrebu mjerениh podatka u realnom vremenu kod korisnika na brodovima ili nekim drugim krajnjim korisnicima i službama na kopnu. Više na: <https://ihonet/en/whd-2020-celebrations-around-the-world>.

U proteklom „hidrografskoj godini“ Hrvatski hidrografski institut (HHI) je dao značajan doprinos ostvarenju planiranih ciljeva i unapređenju hrvatske hidrografske službe realizacijom sljedećih planiranih aktivnosti:

1. Obavljena je nova batimetrijska izmjera utvrđenih prioritetnih područja unutrašnjih morskih plovnih putova: Pelješkog kanala, Splitskih vrata, Neretvanskog, Bračkog, Drveničkog i Srednjeg kanala ukupne površine 480 km².
2. Temeljem nove batimetrijske izmjere izdano je Novo izdanje Plana 11 (Slika 1) koji sadrži devet zasebnih planova područja zapadne obale Istre, a koja su u hidrograftsko-navigacijskom smislu vrlo zahtjevna za plovidbu zbog brojnih otočića, hridi, plićina i grebena.

Slika 1. Karta Plan 11 – Zapadna obala Istre

3. Paralelno s izdavanjem papirnatog izdanja karte Plana 11 izdana su i nova izdanja devet elektroničkih navigacijskih karata (ENC). Pored navedenih izdano je još 29 novih ENC-ova i devet ENC-ova u novom izdanju.
4. Od nautičkih publikacija objavljena su nova izdanja Peljara za male brodove, dio I, Popis svjetala i signala za maglu, Nautičkog godišnjaka, Radioslužbe za pomorce i Tablica morskih mijena (Slika 2).

Slika 2. Navigacijske publikacije u novom izdanju

5. Služba navigacijskih upozorenja odvijala se kontinuirano 24/7. Broj priređenih i emitirano navigacijskih upozorenja prikazan je u tablici 1.

Tablica 1. Broj priređenih i emitiranih navigacijskih upozorenja

LOKALNO	OBALNO/NAVTEX	NAVAREA	UKUPNO
341	123	3	467

6. Mjerenja fizičkih, kemijskih i geoloških procesa u moru, uz mjerenja osnovnih meteoroloških parametara obavljaju se kontinuirano. HHI ima dugogodišnju tradiciju mjerenja visina razine mora na stalnim mareografskim postajama u Rovinju, Zadru, Splitu, Pločama i Dubrovniku. Za istaknuti je uspostavu kontinuiranih mjerenja površinskih valova uzrokovanih vjetrom direkcionim valografskim plutačama. HHI izmjerio je 12.11.2019. godine rekordni val na Jadranu. Ovaj val zabilježen je u akvatoriju grada Dubrovnika pokraj otočića Sv. Andrija. Maksimalna visina vala iznosila je $H_{max} = 10.87\text{m}$ s pripadajućom značajnom visinom vala $H_s = 4.75\text{m}$ (stanje mora 6) i perioda $T = 10\text{s}$. Val je došao iz smjera $Dirp = 167.1^\circ$ (Slika 3).

Slika 3. Rekordni val na Jadranu – Sv. Andrija Dubrovnik

Mjerenja smjera i brzine morskih struja, termohalinih svojstava, uzimanje geoloških uzoraka uz snimanje geoloških profila, uzoraka morske vode radi kemijske analize (hranjive soli, pH, stupanj zasićenja kisikom) obavljaju se na prioritetnim područjima u sezonskim intervalima.

U cilju povećanja stupnja sigurnosti plovidbe na moru u sljedećem planskom razdoblju i dalje se razvija web aplikaciju putem koje je moguće "uživo" pratiti sve parametre važne za sigurnost plovidbe na moru (visina razine mora, površinski valovi uzrokovani vjetrom (visina, smjer, period i površinska temperatura mora), vjetar (smjer i brzina).

7. U skladu s važećim rezolucijama Međunarodne hidrografske organizacije i nacionalne regulative uspostavljen je Hrvatski portal prostornih podataka o moru - GeoAdriatic kroz koji se pružaju usluge pretraživanja i pregleda prostornih podataka o moru, kao i e-usluge iz područja nadležnosti Hrvatskog hidrografskog instituta (HHI). Do sada su objavljene sljedeće teme: Morska područja Jadranskog mora, Katalog službenih navigacijskih karata HHI-a, Nazivi otoka, Registar hidrografskih izmjera ovlaštenih pravnih osoba i Male karte HHI-a. Portal je objavljen na hrvatskom i engleskom jeziku, a prezentiran je kao uspješan primjer implementacije MSDI-a na ESRI Webinaru „Transforming an MSDI into a Modern Hydrospatial Infrastructure“, (<https://www.youtube.com/watch?v=1rVU377Osgw&t=2518s>)